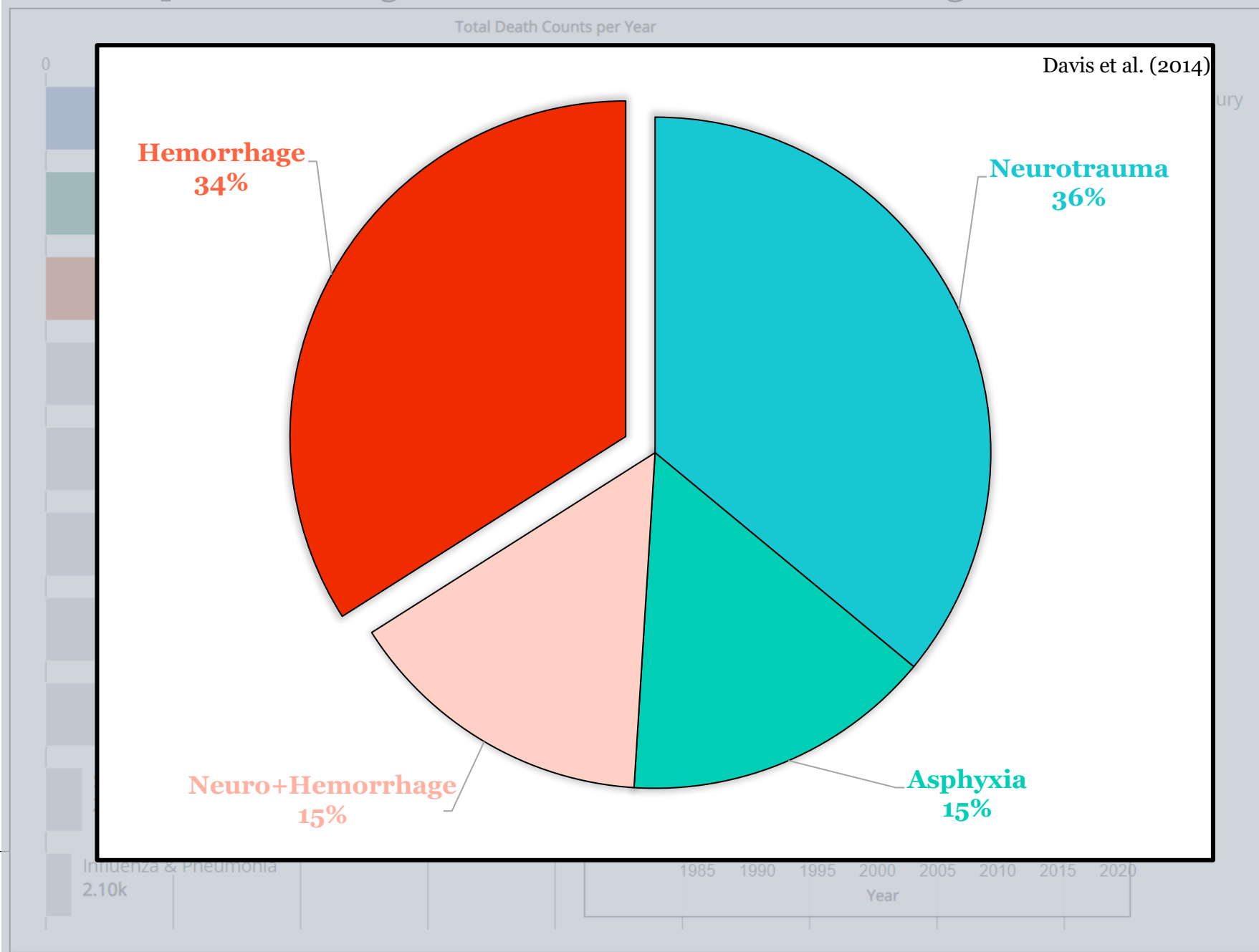

Stop the Bleed: En översikt

Erik Prytz,

Biträdande Professor

CDC: Top Ten Leading Causes of Death in the U.S. for Ages 1-44 (2020)

Skottlossningen i Tranås

Hon stoppade blödning på skjuten man

hals. De rädd

personalen s

Den 17-årige pojken blev allvarligt skadad efter att han högs i bröstet utanför entrén till Länsförsäkringar Värmland i centrala Karlstad.

FOTO: HELENA KARLSSON

”Jag försökte stoppa blodflödet”

Årets skyddsängel

Pontus, brutalt kropps

Av: Jonas Sylvén

Årets Livräddare

Lars, 64, i halsen: livet på m

Nominerar personalen t

Marilyn, 65: Jag försökte stoppa blodet

Rusade ut när hon hörde skotten: Fruktansvärt

MALMÖ. När den nyblivna mamman sköts på öppen gata i Malmö rusade Marilyn Pettersson, 65, ut för att rädda henne.

– Jag lade en handduk mot såret hon hade i bak-

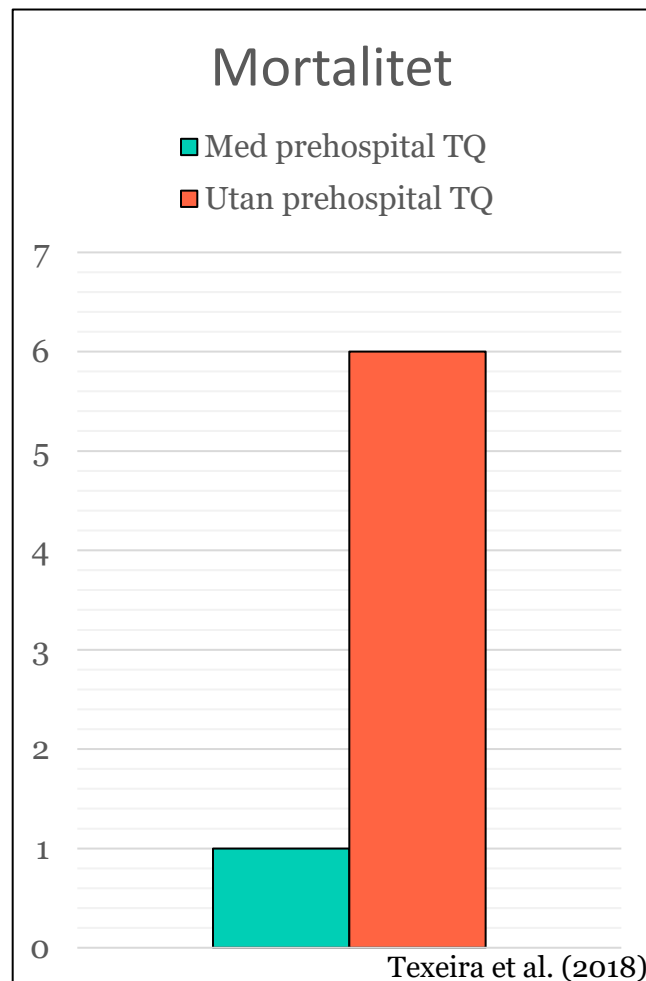
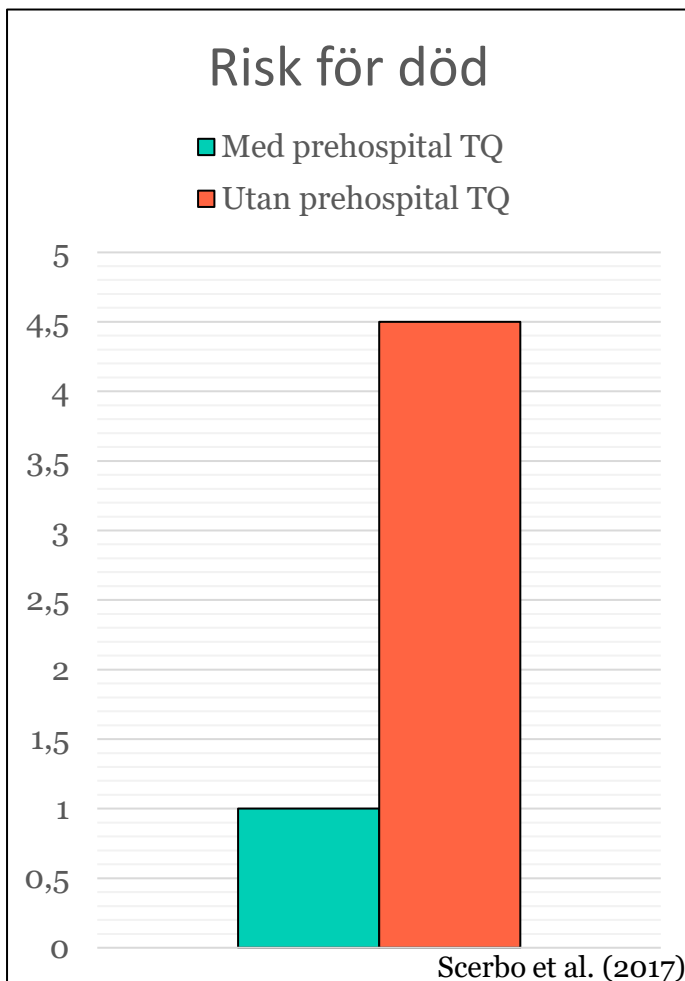

– En man höll den i sin famn sedan. Han grät och skrek, säger ett vittne som vill vara anonym.

Är förtvvlad

Marilyn Pettersson var

Attacken i vetlan

Hashmi et al. (2022)

4 571 379 trauma-aktiveringar

	Med TQ	Utan TQ
Ålder	40 +/- 18	52 +/- 26
Andel män	79,4%	48,1%
Andel akuta	65%	20,6%

	Med TQ	Matchad
Prehospital död	0,4%	1,0%
Överlevnad	83,6%	75,0%

141 471 ytterligare patienter

“our long-term ambition is to train 200 million people, so we will continue our work to ensure that we reach that goal.”

- Lenworth M. Jacobs, Jr., MD, FACS, Medical Director of the ACS Stop the Bleed program

SAVE A LIFE

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

STUDIE

Utveckling av ett svenskt utbildningskoncept utifrån det amerikanska konceptet Stop the Bleed

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Region
Östergötland

REGION
SÖRMLAND

Huvud-
instruktör

Instruktör

Deltagare

Stoppa blödningen

18,642 views • Mar 4, 2021

168 DISLIKE SHARE CLIP SAVE ...

First Aid for Severe Trauma (FAST)

The Power to Save

Empowering High School Students
to Think FAST™

VETLANDA Dåden i Vetlanda blev en tankeställare för Njudungsgymnasiet.

Nu har elever i årskurs två på vårdprogrammet skapat en egen akutväska för plötsliga och akuta situationer på skolan.

- Alla ska kunna använda den, säger eleven Gustav Wigelius.

Akutväska innehåller det mesta som kan behövas och ska hänga bredvid hjärtstartaren vid skolans expedition.

Gustav Wigelius, Ida Solgevik och Helen Burmann Lindström hoppas att fler tar tillfället i akt att lära sig om första hjälpen.

17-åriga eleverna Gustav Wigelius och Ida Solgevik har tillsammans med klasskamrater tagit fram en akutväska till skolan.

Gustav och Ida går igenom väskan. Här finns det mesta som behövs för att stoppa en blödning, till exempel kompress, tryckförband, gasbindor, handskar, tejp, munskydd

och sårtvätt.

Elever har skapat akutväska

1. Prytz, E., Phillips, R., Lönnqvist, S., Friberg, M., & Jonson, C.-O. (2021). Laypeople perception and interpretation of life-threatening bleeding: A controlled experimental study. *BMC Emergency Medicine*, 21(100). <https://doi.org/10.1186/s12873-021-00496-2>
2. Friberg, M., Jonson, C.-O., Jaeger, V., & Prytz, E. (2021). The effects of stress on tourniquet application and CPR performance in layperson and professional civilian populations. *Human Factors: The Journal of the Human Factors and Ergonomics Society, OnlineFirst*, <https://doi.org/10.1177%2F00187208211021255>
3. Hooke, A., Hallbeck, M. S., Prytz, E., Jonson, C.-O., Lowndes, B. R. (2021). Mechanical Assessment of Tissue Properties During Tourniquet Application, *Military Medicine*, 186. <https://doi.org/10.1093/milmed/usaa266>
4. Phillips, R., Friberg, M., Lantz Cronqvist, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2020). Visual estimates of blood loss by medical laypeople: Effects of blood loss volume, victim gender, and perspective. *PLOS ONE*, 15(11): e0242096. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242096>
5. Goralnick, E., Ezeibe, C., Chaudhary, M. A., McCarty, J., Herrera-Escobar, J., Andriotti, T., De Jager, E., Ospina, D., Goolsby, C., Hunt, R., Weissman, J., Haider, A., Jacobs, L., & the Stop the Bleed National Research Agenda Consensus Conference Working Group (2020). Defining a Research Agenda for Layperson Prehospital Hemorrhage Control: National Stop the Bleed Research Consensus Conference. *JAMA network open*, 3(7), e209393-e209393. doi:10.1001/jamanetworkopen.2020.9393
6. Strauss-Riggs, K., Kirsch, T. D., Prytz, E., Hunt, R. C., Jonson, C., Krohmer, J., Nemeth, I., & Goolsby, C. (2020). Recommended Process Outcome Measures for Stop the Bleed Education Programs. *AEM Education and Training*, doi: 10.1002/aet2.10443
7. Lowndes, B., Law, K., Abdelrahman, A., Prytz, E., Jonson, C.-O., Sztajnkrzyer, M., Hawthorne, H. Franz, W., Blocker, R., Hallbeck, M. S. (2019). Preliminary Investigation of Civilian Clinician Perspectives & Just-in-Time Guidance for Tourniquet Use to “Stop the Bleed”. *Military Medicine*, 184(S1), 28-36. doi: 10.1093/milmed/usy331
8. Jonson, C. O., Petterson, J., Rybing, J., Nilsson, H., & Prytz, E. (2017). Short simulation exercises to improve emergency department nurses' self-efficacy for initial disaster management: controlled before and after study. *Nurse Education Today*, 55, 20-25. doi: 10.1016/j.nedt.2017.04.020
9. Phillips, R., Friberg, M., Lantz Cronqvist, M., & Prytz, E. (2021). Comparing blood loss estimates by medical laypeople in online and in-person formats using SABLE. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society 65th Annual Meeting*. Baltimore, MD, October 4-7, 2021.
10. Phillips, R., Friberg, M., Lantz Cronqvist, M., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2020). Visual Blood Loss Estimation Accuracy: Directions for Future Research Based on a Systematic Literature Review. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society 64th Annual Meeting*. Virtual, October 5-9, 2020.
11. Prytz, E., Grönbäck, A.-M., Steins, K., Goolsby, C., Andersson Granberg, T., & Jonson, C.-O. (2020). Evaluating the Effect of Bleeding Control Kit Locations for a Mass Casualty Incident Using Discrete Event Simulation. *The 17th International Conference on Information Systems for Crisis Response and Management (ISCRAM)*, Blacksburg, VA, USA, May 2020.
12. Jonson, C.-O., Andersson, F., & Prytz, E. (2019). Efficacy of video-based instructions for laypeople bleeding control education. *21st WADEM congress on disaster and emergency medicine*, Brisbane, Australia, May 7-10, 2019.
13. Forsyth, K. L., Lowndes, B. R., Abdelrahman, A., Prytz, E., Johnson, C.-O., Sztajnkrzyer, M. D., Franz, W. B., Blocker, R. C., Hallbeck, M. S. (2017). A Preliminary Investigation of Clinician Perspectives and Just-in-Time Guidance for Tourniquet Use. *Military Health System Research Symposium (MHSRS)*, Kissimmee, FL., August 27-30, 2017.
14. Lowndes, B. R., Forsyth, K. L., Prytz, E., Johnson, C.-O., Abdelrahman, A., Sztajnkrzyer, M. D., Franz, W. B., Blocker, R. C., Hallbeck, M. S. (2017). A Preliminary Comparison of Three Tourniquet Instructions for On-the-Job Training during a Simulated Tourniquet Application. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society 61st Annual Meeting*. Austin, TX, October 9-13, 2017.
15. Forsyth, K. L., Lowndes, B. R., Prytz, E., Jonson, C.-O., Sztajnkrzyer, M. D., Heller, S. F., Hallbeck, M. S., & Blocker, R. (2017). Improving instructions to stop the bleed. *Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society 61st Annual Meeting*, Austin, TX, October 9-13, 2017.
16. Iversen, K., Jonson, C.-O., & Prytz, E. (2021). Uppföljning av Stop the Bleed-utbildning för räddningstjänsten. *Technical report, Centre for Advanced Research in Emergency Response: CARER 2021:37*
17. Prytz, E., & Jonson, C.-O. (2019). Utveckling av ett svenskt utbildningskoncept utifrån det amerikanska konceptet Stop the Bleed. *Technical report, MSB: MSB1349*

First Aid for Severe Trauma (FAST)

– Man fick

The Power to Save

Empowering High School Students to Think FAST™

– Man har faktiskt en skyldighet att skapa sig kunskap om första hjälpen och fundera över hur man skulle reagera, veta vad man behöver för material, säger hon.

lication and CPR
nal

Erik Prytz^{ID}, Linköping

Myndigheten för
sambands- och
beredskap

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

STUDIÉ

Utveckling av ett svenskt
utbildningskoncept utifrån det
amerikanska konceptet Stop
the Bleed

Erik Prytz
erik.prytz@liu.se

Tack för er
uppmärksamhet

